

Číslo: 7063/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 29. 03. 2022 do 30. 03. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Nižný Hrabovec 154	
Zriaďovateľ	Obec Nižný Hrabovec

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Jana Harmančinová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú inšpekciu** č. 7063/2021-2022 zo dňa 23. 03. 2022 inšpekciu **vykonala:**

Mgr. Mária Hudáková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav zavedenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole, výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v materskej škole povinné

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola vidiecka štátna materská škola (ďalej len „MŠ“) s vyučovacím jazykom slovenským, ktorá zabezpečovala celodennú výchovu a vzdelávanie v dvoch heterogénnych triedach. Do MŠ bolo prijatých 31 detí, z toho 16 detí, ktorých sa plnenie povinného predprimárneho vzdelávania (ďalej aj ako „PPV“) týkalo, bolo zaradených v jednej heterogénnej triede. MŠ ako spádová škola vzdelávala 11 detí s PPV, pričom 6 z nich bolo prijatých na základe žiadosti zákonného zástupcu k školskému roku 2021/2022. Z inej spádovej oblasti bolo v MŠ vzdelávaných 5 detí s PPV a oproti tomu boli 2 deti, ktorých sa PPV týkalo, zo spádovej oblasti MŠ vzdelávané v inej MŠ.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Formálne predpoklady pre zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania

MŠ uskutočňovala výchovu a vzdelávanie podľa **školského vzdelávacieho programu** s názvom „*Usilovná včielka*“ (ďalej len „ŠkVP“), ktorý bol vypracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách a v súlade s princípmi, cieľmi a ustanoveniami školského zákona. Učebnými osnovami ŠkVP boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí príslušného štátneho vzdelávacieho

programu, avšak ani pokyny ani usmernenia¹ súvisiace s cieľmi a obsahom vzdelávania detí s PPV neboli v nich implementované. S cieľom dosiahnuť jednotné postupy učiteliek v oblasti plánovania a prípravy výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej len „VVČ“) si škola ako súčasť ŠKVP vypracovala východiská plánovania VVČ, ktoré obsahovali stratégie smerujúce k rozvíjaniu kľúčových kompetencií detí a poskytovali dostatok informácií na uskutočňovanie aktivizujúcej VVČ. Zabezpečenie zodpovedajúceho predprimárneho vzdelávania sa opieralo aj o podporné aktivity², ktoré boli zakomponované v pláne práce na aktuálny školský rok.

Deklarovanie pokynov a usmernení súvisiacich s PPV v podmienkach MŠ nebolo postačujúce (okrem pravidiel týkajúcich sa prijímania a dochádzky detí do MŠ). Postupy na optimalizáciu a zlepšovanie vzdelávacieho procesu a podmienok, za ktorých mala výchova a vzdelávanie detí s PPV prebiehať, škola nemala konkretizované a nemala stanovené ani také zásady plánovania obsahu VVČ, ktoré by zdôraznili potrebu adaptácie, zostručenia a vyselektovania cieľov a obsahu vzdelávania pre deti, ktoré boli prijaté na PPV na jeden školský rok³. Z analýzy záznamov v triednych knihách ďalej vyplynulo, že učiteľky síce integrovali obsah vzdelávania zo všetkých vzdelávacích oblastí, ale rešpektovaniu individuálneho tempa detí pri dosahovaní výchovno-vzdelávacích cieľov venovali nižšiu pozornosť, čo bolo zaznamenané aj v priebehu sledovanej VVČ.

Spôsoby a zásady zaistovania **bezpečnosti a ochrany zdravia** pri výchove a vzdelávaní vrátane informácií týkajúcich sa procesov prijímania a dochádzky detí s PPV do MŠ boli zadefinované v školskom poriadku. Boli vypracované podľa aktuálneho právneho stavu a so zreteľom na podmienky MŠ. VVČ sa riadila relatívne ustálenými a pravidelne sa meniacimi organizačnými formami dňa, čo zaistovalo vyvážené realizovanie hier a riadených činností i dodržiavanie zásad zdravej životosprávy. Počet detí v triede pre deti s PPV zodpovedal náležitým ustanoveniam všeobecne záväzných právnych predpisov. Výchovu a vzdelávanie v danej triede zabezpečovali dve pravidelne sa striedajúce učiteľky.

Vnútroškolská kontrola bola orientovaná okrem iného aj na úroveň vzdelávania detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné. Výsledky kontroly riaditeľka školy systematicky zaznamenávala a následne ich prezentovala na rokovaní **pedagogickej rady**. Zo záverov z rokovania pedagogickej rady vyplynula pre učiteľky povinnosť preštudovať odbornú literatúru súvisiacu s dosahovaním výkonových štandardov z jednotlivých vzdelávacích oblastí, avšak bez upriamenia pozornosti na problematiku PPV, čo bolo potvrdené aj výsledkami informačného dotazníka pre riaditeľa MŠ. Na proces poznávania, posudzovania a hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov detí, ktorých sa PPV týkalo, využívali učiteľky pozorovacie hárky. V ich obsahu však chýbali informácie o pedagogických situáciách, ktoré by mali napomáhať posúvať deti do zóny najbližšieho osobného rozvoja. V súvislosti so vzdelávaním detí, ktorých sa PPV týkalo, si učiteľky do času vykonania tematickej inšpekcie nevytvárali odborné portfóliá, ktoré by im boli nápomocné pri plánovaní VVČ, resp. by im slúžili na orientáciu v problematike PPV.

V triede, v ktorej boli zaradené deti s PPV, zabezpečovali predprimárne vzdelávanie dve učiteľky, ktoré spĺňali **kvalifikačné predpoklady** na výkon pracovnej činnosti v MŠ. VVČ nebola posilnená ani iným pedagogickým zamestnancom, ani odborným zamestnancom.

---

¹ Povinné predprimárne vzdelávanie: Sprievodca cieľmi a obsahom, Dieťa hovoriace iným jazykom: Možnosti kompenzačnej podpory v predškolskom vzdelávaní.

² *Do školy na bicykli, športové popoludnia* (posilnenie zdraviu prospešných aktivít, dopravná výchova), *bábkové divadlo, návšteva knižnice, školské besiedky* (rozširovanie zdrojov pozitívnych zážitkov a posilnenie rôznych stránok jazykovej skúsenosti detí), aktivity so zameraním na environmentálnu výchovu a iné.

³ Na PPV boli v MŠ prijaté aj deti zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Materiálne vybavenie tried i ostatného interiéru a exteriéru zodpovedalo štandardu stanoveného príslušným štátnym vzdelávacím programom. MŠ disponovala širokou škálou učebných pomôcok prírodovedného, hudobného, dramatického či pohybového charakteru, didaktickou technikou a digitálnymi hračkami, detskými knihami rôzneho žánru, stavebnicami rozmanitého druhu a veľkostí a ďalšími hračkami a materiálmi, ktoré mohli učiteľky i deti využívať na podporu efektívneho učenia a na rozvoj užívateľských zručností. Tematicky zamerané hrové centrá boli funkčne vybavené a deťom voľne dostupné.

Priestorové usporiadanie interiéru rešpektovalo potreby detí pri hrách, pohybových aktivitách i odpočinku a umožňovalo dodržiavať vopred stanovené bezpečnostné pravidlá. Vnútorne vzdelávacie prostredie bolo možné obmieňať a preskupovať, a tým podnecovať záujem detí o nové hrové a učebné aktivity. Školský dvor bol oplotený a náležite vybavený (*voľné plochy, záhradné hry, pieskovisko*), čo deťom poskytovalo príležitosti na realizovanie vyváženého pohybového i záujmového programu.

Podmienky prednostného prijímania detí s PPV boli rozpracované a boli zakomponované do školského poriadku. Kontrolou osobných spisov detí, ktorých sa PPV týkalo, bolo zistené, že riaditeľka školy rozhodovala o prijatí dieťaťa do MŠ na základe žiadosti zákonného zástupcu spolu s potvrdením o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast. Pri vydaní rozhodnutí sa riadila správnym poriadkom, pričom rešpektovala školským zákonom stanovené podmienky prednostného prijatia detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné a ktoré mali trvalý pobyt v obci. Z vyjadrenia riaditeľky školy, ako aj z predloženej dokumentácie vyplynulo, že do času vykonania tematickej inšpekcie škola nezaevidovala prípad, aby zákonný zástupca dieťaťa nedbal o riadne plnenie PPV svojho dieťaťa (*vynechaných viac ako päť dní v mesiaci bez ospravedlnenia*) ani žiadnu požiadavku na rozhodnutie o iných veciach určených zákonom.

1.2.2 Výchovno-vzdelávacia činnosť

Pozorovanie VVČ bolo uskutočnené v jednej triede v organizačných formách dňa v dopoludňajšom čase.

Obsah vzdelávania bol integrovaný do niekoľkých vzdelávacích oblastí⁴, pričom deťom boli poskytnuté možnosti na pohybové aktivity i na skúmanie prostredia pomocou viacerých zmyslov. Deti si volili prevažne konštruktívne hry, v ktorých experimentovali, objavovali a pri výsledku činnosti zažívali úspech. V nenáročnej hre (*Zima – teplo*), ktorú riadila učiteľka, si iniciatívne precvičovali orientáciu v priestore. Napriek tomu, že usporiadanie denných činností z hľadiska náplne realizovaných aktivít z väčšej časti zohľadňovalo potreby a záujmy detí, v samostatnej vzdelávacej aktivite so zameraním na vzdelávaciu oblasť *Matematika a práca s informáciami* sa vyskytli situácie, v ktorých úlohy neboli prispôsobené schopnostiam a možnostiam všetkých detí. Učiteľka využívala frontálnu formu práce, pričom upúšťala od zohľadňovania predchádzajúcich osobných skúseností detí a zapájala ich do plnenia úloh rovnakej náročnosti (*vytvoriť skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupiny predmetov oddeliť skupinu s určeným počtom*). Kategoricky zadanú úlohu deti riešili len jedinou opísanou cestou (*vytvárali skupiny kvetov v jednej vázičke*), v dôsledku čoho časť z nich neporozumela významu informácií a pri vytváraní skupín potrebovali pomoc učiteľky. Realizovanie jednej aktivity s rovnakým obsahovým zameraním pre všetkých neumožnilo docieľiť, aby plnené úlohy zvládali deti na požadovanej úrovni. Tento štýl práce mal nižší kvalitatívny dopad na detské porozumenie i na rozvoj kompetencií riešiť problém samostatne.

---

⁴ Jazyk a komunikácia, Človek a príroda, Matematika a práca s informáciami a Zdravie a pohyb.

Poskytovanie spätnej väzby bolo formálne (*dobre ste to urobili*), pričom deti dostávali kladné informácie aj v prípadoch, keď úlohu nezvládli a problém za nich vyriešila učiteľka. Vo výsledkoch edukačnej činnosti sa len ojedinele prejavilo uspokojenie detí z toho, čo už vedia a čo nové sa naučili. Napriek tomu, že deti si mohli voliť z ponuky hračiek a materiálov, v učebnom prostredí chýbal súbor takých prostriedkov a informačných zdrojov, ktoré by im umožnili využívať texty a obrázky či voľne skúmať a následne aj konfrontovať rôzne príklady s individuálnymi životnými skúsenosťami.

V praktických činnostiach (*konštruktívne hry so stavebnicami, hudobno-pohybové činnosti, kreslenie*) deti dodržiavali adekvátne techniky a konali v súlade so všeobecne známymi metodickými a bezpečnostnými postupmi. Na pobyte vonku preukazovali veku primerané ochranné postoje voči prírode i elementárne základy environmentálnej kultúry a dbali na udržiavanie poriadku. Základné sebaobslužné činnosti počas stolovania, hygieny a obliekania primerane zvládali.

Jazyk a jazykové hry boli uplatnené takmer vo všetkých sledovaných aktivitách. Deti hovorili bez zábran a ich verbálne prejavy v diskusiách poukazovali na zodpovedajúcu schopnosť dorozumieť sa. Formulovanie viet v štátnom jazyku vrátane detí zo sociálne znevýhodneného prostredia bolo obsahovo primerané a poväčšine aj gramaticky správne. O svojich skúsenostiach rozprávali deti predovšetkým v rannom kruhu, pričom boli vedené aj k počúvaniu ostatných. S dodržiavaním základných pravidiel komunikácie však mali niektoré z nich problémy a nie vždy si uvedomovali rozdielnosť komunikačných okolností, t. j. s kým a v akej situácii hovorili. Na nabádanie k recitovaniu básní a riekaniek reagovali pozitívne, pričom vo väčšine prípadov prezentovali dobré zapamätanie textu. V spojení s témou týždňa *Jarné slniečko a prvé jarné kvety* boli deťom sprostredkované slová ako tulipán, narcis, fialka, ktoré učiteľka zároveň využila na rozvoj fonologického uvedomovania (*delenie slov na slabiky v spojení s hrou na telo*). V učebných situáciách však bola dominantná a deťom často podsúvala hotové riešenia. Voľba frontálnych činností s celou triedou a kladenie uzatvorených otázok sa negatívne odrazili v záujme niektorých detí o spoluprácu.

Rozvoj grafomotorických zručností bol súčasťou organizačnej formy hry a hrové činnosti. Pri plnení úlohy na pracovnom liste (*vyfarbovanie jarných kvetov*), ktorý poskytoval predlohu na zvládnutie jednoduchých grafomotorických prvkov vyžadujúcich pohyb dlane a prstov si deti upevňovali správny úchop grafického materiálu a prítlak na papier. Pozorovaním práce detí a ich postupov bolo zistené, že pri činnostiach s grafickým materiálom väčšina z nich dokáže uplatniť grafomotorické zručnosti správne.

Zostavu zdravotných cvičení volila učiteľka tak, aby bolo zabezpečené precvičenie všetkých svalových skupín, a to aj so zmenami postojov a polôh, avšak bez diferencovania požiadaviek pre jednotlivé skupiny detí. Popri cvičení občas zabúdala aj na vydávanie pokynov k zaujatiu základných východiskových polôh a na vedenie detí k správne dýchaniu. Deti sa pri cvičení pohybovali s primeraným sebavedomím a iba niekedy nezvládli koordináciu, čím potvrdzovali, že ich globálna motorika a pohybové zručnosti boli rozvíjané priebežne. Pobyt vonku napomáhal vyváženiu denných činností. Vychádzka ponúkla deťom kontakt s prírodou a nové možnosti na pozorovanie a poznávanie. Realizovanie pohybových hier na školskej záhrade podporilo tak telesný, ako aj sociálny a citový rozvoj detí.

Počas všetkých pozorovaných činností vládla v triede pokojná pracovná atmosféra, ktorá umožňovala hru a tvorivé činnosti jednotlivcom i skupinám. Deti spolu prirodzene komunikovali, precvičovali si vyjadrovacie schopnosti a učili sa chápať a akceptovať požiadavky ostatných. Celková efektivita VVČ bola negatívne ovplyvnená málo cieľavedomým využívaním hodnotiacich kritérií a zásad, ktoré vyplývali z vypracovaného systému hodnotenia detí.

1.3 INÉ ZISTENIA

V čase tematickej inšpekcie bolo zistené, že riaditeľka školy nezaistila bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní, pretože pri prijímaní detí na predprimárne vzdelávanie nepostupovala v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a prekročila kapacitu MŠ stanovenú v prevádzkovom poriadku o jedno dieťa⁵.

2 ZÁVERY

ŠkVP bol vypracovaný v súlade s aktuálnym právnym stavom. Nedostatky boli zaznamenané v rozpracovaní cieľov a obsahu vzdelávania detí s PPV, ako aj v príprave postupov, metód a pravidiel na ich dosahovanie. Podmienky zaistovania bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní detí s PPV mala škola zadefinované a v čase tematickej inšpekcie ich dodržala. Zlepšenie si vyžadovalo interné vzdelávanie učiteliek v oblastiach súvisiacich s PPV. Odbornosť vyučovania v triede pre deti s PPV bola zabezpečená na 100 %. Priestorové i materiálno-technické podmienky dosahovali štandard určený príslušným štátnym vzdelávacím programom. Riaditeľka školy upravila v školskom poriadku školským zákonom stanovené podmienky prijímania detí na PPV a v procese rozhodovania postupovala v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Pedagogický štýl práce, akým boli deti v triede vedené, sa prejavoval z časti ústretovou a empatickou komunikáciou, ktorá bola včlenená do náplne celého edukačného procesu, ale aj frontálnym vyučovaním, pri ktorom sa deti stávali pasívnymi príjemcami informácií. Ponuka učebných pomôcok a materiálov bola štandardná a len občas poskytla deťom nové a náročnejšie skúsenosti. Zdravotné cvičenie bolo primeraným prostriedkom na zvyšovanie telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti detí. Zlepšenie si vyžadovalo aplikovanie stratégií pre inkluzívne vzdelávanie každého dieťaťa a oblasť uplatňovania spätnej väzby a záverečného hodnotenia výkonov detí vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti.

SILNÉ STRÁNKY

- nezaznamenané.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- implementácia pokynov a usmernení súvisiacich s cieľmi a obsahom vzdelávania detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, do učebných osnov,
- interné vzdelávanie učiteliek v oblastiach súvisiacich s PPV,
- vytváranie podmienok pre inkluzívne vzdelávanie každého dieťaťa,
- uplatňovanie spätnej väzby a záverečného hodnotenia výkonov detí vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právných a interných predpisov:

1. § 152 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*škola nezaistila bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní z dôvodu prekročenia najvyššieho počtu detí v MŠ stanoveného prevádzkovým poriadkom*).

---

⁵ Prevádzkový poriadok MŠ bol schválený rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranove nad Topľou pod č. HaPM-HDaM/01447/17/003118 zo dňa 20. 10. 2017 so stanovenou kapacitou 30 detí.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- a) zapracovať pokyny a usmernenia súvisiace s cieľmi a obsahom vzdelávania detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v MŠ povinné, do učebných osnov,
- b) zamerať interné vzdelávanie učiteliek na oblasti súvisiace s PPV,
- c) vytvárať podmienky pre inkluzívne vzdelávanie každého dieťaťa,
- d) uplatňovať spätnú väzbu a záverečné hodnotenie výkonov detí vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti.

2. ukladá kontrolovanému subjektu opatrenie:

- a) Zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní dodržaním najvyššieho počtu detí v MŠ podľa schváleného prevádzkového poriadku.

Termín: od 01. 09. 2022

Zodpovedná: riaditeľka školy

Správu o splnení uloženého opatrenia na odstránenie zisteného nedostatku a jeho príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Prešov v termíne **do 16. 09. 2022**.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP
2. plán práce školy
3. školský poriadok
4. prevádzkový poriadok
5. rozhodnutie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranove nad Topľou pod č. HaPM-HDaM/01447/17/003118 zo dňa 20. 10. 2017
6. denný poriadok
7. plán kontroly VVČ
8. záznamy z kontrolnej činnosti
9. zápisnice z rokovania pedagogickej rady
10. záznamové hárky z pedagogického diagnostikovania detí
11. triedna kniha
12. plány VVČ
13. doklady o vzdelaní učiteliek
14. menovací dekrét riaditeľky školy
15. plán profesijného rozvoja
16. osobné spisy detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné
17. rozhodnutia riaditeľky školy o prijatí dieťaťa do MŠ

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Mária Hudáková

Dňa: 11. 04. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
Mgr. Mária Hudáková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Jana Harmančinová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 28. 04. 2022 v Prešove:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

Mgr. Mária Hudáková .....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Jana Harmančinová .....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Jana Harmančinová, riaditeľka školy .....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Mária Hudáková, školská inšpektorka .....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti